

מאורות אל העבר

יז אייר תשח | 26/05/1948

מאת רונאלדינו המלך ויקפדיה

הקמת צה"ל

"מוקם בזה צבא־הגנה לישראל, מורכב מחילות יבשה, חיל ים וחיל אוויר... במצב חירום יונהג גיוס חובה לצבא־הגנה לישראל על כל שורותיו... כל אדם המשרת בצבא־הגנה לישראל חייב להישבע שבועת אמונים למדינת ישראל, לחוקתה ולשלטונותיה המוסכמים... אסור להקים או לקיים כל כוח מזוין מחוץ לצבא־הגנה לישראל...".

המשפטים הקצרים שאותם פרסם דוד בן גוריון ביום י"ז באייר תש"ח (26.5.1948) תחת הכותרת "פקודה להקמת הצבא" היו תוצר של דיונים סבוכים ומורכבים. לא כל חברי הממשלה אהבו את הכינוי "צבא ההגנה", שהמחיש (גם בסמלו) את הקשר הישיר בין ארגון ההגנה לצבא החדש, והיו שהעדיפו את צבא ישראל. גיוס החובה מראש לא הוחל על נשים. הציבור הדתי התנגד ל"שבועה", וזו הוחלפה ב"אני מצהיר". כדי למנוע אפשרות של הפכה צבאית, הוחלפה טיוטת ההצעה שדיברה על "מחויבות לפיקוד העליון" ב"מחויבות לשלטונות המוסכמים של המדינה". וכמובן, הטרגדיה של אלטלנה שהתחוללה כמה שבועות מאוחר יותר הבהירה את המורכבות של כוח צבאי אחד. אחרי כל הסיבוכים ותוך כדי סערת המלחמה, יצא צבא ההגנה לישראל לדרך.